

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग पाच

वर्ष ३, अंक २]

बुधवार, मार्च १५, २०१७/फाल्गुन २४, शके १९३८

[पृष्ठे ९, किंमत: रुपये २६.००

असाधारण क्रमांक ४ प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानसभेत व महाराष्ट्र विधानपरिषदेत सादर केलेली विधेयके.

[खालील विधेयकाचे हिंदी (देवनागरी लिपी) भाषांतर **महाराष्ट्र शासन राजपत्रात** प्रसिद्ध करण्यात यावे. प्रसिद्ध केल्याचा दिनांक निर्देशित करण्यात यावा.]

पुढील विधेयक महाराष्ट्र विधानसभा नियम यातील नियम ११६ (१) च्या पहिल्या परंतुकान्वये प्रसिद्ध करण्यात येत आहे :—

L. A. BILL No. VIII OF 2017.

A BILL

TO AUTHORISE PAYMENT AND APPROPRIATION OF CERTAIN FURTHER SUMS FROM AND OUT OF THE CONSOLIDATED FUND OF THE STATE FOR THE SERVICES OF THE YEAR ENDING ON THE THIRTY-FIRST DAY OF MARCH 2017.

सन २०१७ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ८.

दिनांक ३१ मार्च २०१७ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या कामांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी विवक्षित रकमा देणे व त्यांचे विनियोजन करणे यांस अधिकृत मंजुरी देण्यासाठी विधेयक.

ज्याअर्थी, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ व २०५ अन्वये, दिनांक ३१ मार्च २०१७ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या कामांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी रकमांचे विनियोजन करण्यासाठी विनियोजन अधिनियम संमत करून घेण्याकरिता व उक्त रकमांच्या प्रदानास अधिकृत मंजुरी देण्याच्या प्रयोजनाकरिता तरतूद करणे आवश्यक आहे ; त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या अडुसष्टाव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

१. या अधिनियमास, महाराष्ट्र (पुरवणी) विनियोजन अधिनियम, २०१७ असे म्हणावे.

संक्षिप्त नाव.

सन २०१६-२०१७ या वित्तीय वर्षासाठी राज्याच्या

> एकत्रित निधीतून रुपये

२. राज्याच्या एकत्रित निधीतून, दिनांक ३१ मार्च २०१७ रोजी संपणाऱ्या वर्षात, या सोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेली कामे व प्रयोजने यांच्या बाबतीतील कित्येक खर्च भागविण्यासाठी रकमा देतेवेळी यासोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (४) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील इतक्या म्हणजे अकरा हजार एकशे चार कोटी शहाण्णव लाख पंचवीस हजार एवढी एकूण बेरीज होणाऱ्या रकमा देता येतील व त्यांचा विनियोग करता येईल.

विनियोजन.

१,११,०४,९६,२५,००० काढणे.

३. या अधिनियमाद्वारे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून ज्या रकमा देण्यासाठी व त्यांचा विनियोग करण्यासाठी अधिकृत मंजुरी देण्यात आलेली आहे, त्या रकमांचा विनियोग दिनांक ३१ मार्च २०१७ रोजी संपणाऱ्या वर्षात अनुसूचीत दर्शविलेली कामे व प्रयोजने यांकरिता करण्यात येईल.

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाच	कामे व प्रयोजने ग	लेखाशीर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	<i>एकत्रित निधीवर</i> भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	एकूण
अनुक्रमांक			अधिक नसतील	अशा रकमा	
(१)	(5)	(ξ)	(8)		
			रुपये	रुपये	रुपये
	·	ए-महसुली लेख्यावरील खर्च			
		सामान्य प्रशासन विभाग			
		२०५२, सेक्रेटरिएट-सर्वसाधारण सेवा			
ए-४	सेक्रेटरिएट व संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	२०५९, सार्वजनिक बांधकामे	२,०००	•••	२,०००
Q-8	सफ्रटारएट व सकाण सवसावारण सवा	२०७०, इतर प्रशासनिक सेवा	()	•••	,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,
		२०७५, संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा			
		एकूण-सामान्य प्रशासन विभाग	२,०००		२,०००
		गृह विभाग			
		२०४१, वाहनांवरील कर			
बी-३	परिवहन प्रशासन	३०५५, मार्ग परिवहन	१०,०२,८८,१९,०००		१०,०२,८८,१९,०००
		३०५६, देशांतर्गत जल वाहतूक			
		एकूण-गृह विभाग	१०,०२,८८,१९,०००		१०,०२,८८,१९,०००
		महसूल व वन विभाग			
		२०२९, जमीन महसूल			
		२०४५, विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क			
सी-१	महसूल व जिल्हा प्रशासन	२०५३, जिल्हा प्रशासन		२,६२,४९,०००	२,६२,४९,०००
		२०७०, इतर प्रशासनिक सेवा			
		२२१७, नगरविकास			
		२२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर			
		मागासवर्ग व अल्पसंख्यांक यांचे कल्याण			
सी-५	इतर सामाजिक सेवा	२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	१४,२४,३८,०००		१४,२४,३८,०००
		२२५०, इतर सामाजिक सेवा			
•		२४०६, वनीकरण व वन्यजीवन			
सी-७	वने	२४१५, कृषिविषयक् संशोधन व शिक्षण	9,000		9,000
		२५५१, डोगराळ क्षेत्रे			
		एकूण-महसूल व वन विभाग	१४,२४,४७,०००	२,६२,४९,०००	१६,८६,९६,०००

(१)	(3)	(३)		(8)	
		कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्सव्यवसाय विभाग	रुपये	रुपये	रुपये
डी-४	पशुसंवर्धन	२४०३, पशुसंवर्धन	२,०००		२,०००
		एकूण-कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्सव्यवसाय विभाग	२,०००		२,०००
		वित्त विभाग			
		२०४८, ऋण कमी करणे किंवा ऋण प्रतिबंधन यांसाठी विनियो	जन		
जी-३	व्याज प्रदान व ऋण व्यवस्थापन	२०४९, व्याजप्रदाने		१,४९,९७,२९,०००	१,४९,९७,२९,०००
जी-६	निवृत्तिवेतन व इतर सेवानिवृत्ति लाभ	२०७१, निवृत्तिवेतन व इतर सेवानिवृत्ति लाभ	१,०००		१,०००
जी-७	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	३,३३,६२,०००		३,३३,६२,०००
		एकूण-वित्त विभाग	३,३३,६३,०००	8,88,99,99,000	१,५३,३०,९२,०००
		सार्वजनिक बांधकाम विभाग			
एच-३	गृहनिर्माण	२२१६, गृहनिर्माण	८६,५०,२६,०००		८६,५०,२६,०००
र्च-५	मार्ग व पूल	३०५४, मार्ग व पूल	१,२५,००,००,०००		१,२५,००,००,०००
		(२०५९, सार्वजनिक बांधकामे			
		२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण			
		२२०३, तंत्र शिक्षण			
		२२०५, कला व संस्कृती			
्च-६	सार्वजनिक बांधकामे प्रशासकीय व	< २२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	२,०००		२,०००
	कार्यचालन इमारती	२२१७, नगरविकास			
		२२३०, कामगार व सेवायोजन			
		२४०३, पशुसंवर्धन			
		२४०५, मत्स्यव्यवसाय			
		एकूण-सार्वजनिक बांधकाम विभाग	२,११,५०,२८,०००		२,११,५०,२८,०००
		जलसंपदा विभाग			
आय-१	व्याजप्रदाने	२०४९, व्याजप्रदाने		१७,९६,९७,०००	१७,९६,९७,०००
		एकूण-जलसंपदा विभाग		१७,९६,९७,०००	१७,९६,९७,०००

हेन्द ऊर्जा २८०१, वीज २८१०, नवीन आणि नवीकरणीय ऊर्जा ३७,१६,४७,९०,००० ३७,१६,४७,१०,००० ३७,१६,४७,१०,००० ३७,१६,४७,१०,००० ३७,१६,४७,१००० ३७,१६,४७,१००० ३७,१६,४७,१००० ३७,१६,४७,१००० ३७,१६,४७,१००० ३७,१६,४७,१००० ३७,१६,४७,१००० ३७,१६,४७,१००० ३७,१६,४७,१००० ३७,१६,४७,१००० १०० १०० १०० १०० १०० १०० १०० १०० १०० १०० १००	१,०००
के-७ उद्योग	१,००० <u>११,०००</u> १,००० १,०००
के-७ उद्योग १,००० १,००० १,००० १,००० ३७,९६,४७,९१,००० ३७,९६,४७,९१,००० ३७,९६,४७,९१,००० ३७,९६,४७,९१,००० ३७,९६,४७,९१,००० ३७,९६,४७,९१,००० १,०००	१ <u>,०००</u> १,००० १,०००
२८५३, अलोह खिनिकर्म व धातुविषयक उद्योग एकूण-उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग ग्रामिवकास व जलसंधारण विकास विभाग एल-१ व्याजप्रदाने २०४९, व्याजप्रदाने १,००० एल-२ जिल्हा प्रशासन २०५३, जिल्हा प्रशासन १,००० २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण २४०२, मृद व जल संधारण २४९५, कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण	१ <u>,०००</u> १,००० १,०००
एकूण-उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग ३७,९६,४७,९१,००० ३७,९६,४७,९१,००० ३७,९६,४७,९१,००० ३७,९६,४७,९१,००० १,००० १,००० १,००० १,००० १,००० १२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण २४०२, मृद व जल संधारण २४९५, कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण	१,००० १,०००
प्रत-१ व्याजप्रदाने २०४९, व्याजप्रदाने १,००० एल-२ जिल्हा प्रशासन २०५३, जिल्हा प्रशासन १,००० (२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण २४०२, मृद व जल संधारण २४९५, कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण	१,००० १,०००
एल-१ व्याजप्रदाने २०४९, व्याजप्रदाने १,००० एल-२ जिल्हा प्रशासन २०५३, जिल्हा प्रशासन १,००० २०५३, जिल्हा प्रशासन १,००० २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण २४०२, मृद व जल संधारण २४९५, कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण	१,०००
एल-२ जिल्हा प्रशासन १,००० २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण २४०२, मृद व जल संधारण २४१५, कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण	१,०००
२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण २४०२, मृद व जल संधारण २४१५, कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण	
२४०२, मृद व जल संधारण २४१५, कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण	१,०००
२४१५, कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण	१,०००
	१,०००
२५०१, ग्रामीण विकासासाठी विशेष कार्यक्रम	१,०००
	१,०००
एल-३ ग्रामविकास कार्यक्रम 🗸 २५०५, ग्रामीण रोजगार 🗦 १,०००	
२५१५, इतर ग्रामविकास कार्यक्रम	
२७०२, लहान पाटबंधारे	
२८१०, नवीन आणि नवीकरणीय ऊर्जा	
३०५४, मार्ग व पूल	
एकूण-ग्रामविकास व जलसंधारण विकास विभाग ३,०००	३,०००
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग	
(२०५३, जिल्हा प्रशासन	
एन-२ सेक्रेटरिएट व इतर सामाजिक सेवा २२१६, गृहनिर्माण ५,०९,७४,४९,००० ५,०९,७४	19,000
२२५१, सेक्नेटरिएट-सामाजिक सेवा	
एकूण-सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग ५,०९,७४,४९,००० ५,०९,७४	59,000
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग	
(२०७०, इतर प्रशासिनक सेवा	
२२३०, कामगार व सेवायोजन	
२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	
२४२५, सहकार	
व्ही-२ सहकार 🔰 २४३५, इतर कृषिविषयक कार्यक्रम 💮 २,०००	२,०००
२८५१, ग्रामोद्योग व लघुउद्योग	
२८५२, उद्योग	
३४५१, सेक्रेटरिएट-आर्थिक सेवा	
एकूण-सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग २,०००	२,०००

महाराष्ट्र
शासन
राजपत्र
असाधारण
भुन
पाच,
, माच
تمرِ
9808
/फाल्गुन
<i>x</i> , ≪
शक
शके १९३८

(१)	(5)	अनु सूचा- चालू (३)		(४)	
.,,	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		 रुपये	 रुपये	 रुपये
		महिला व बालविकास विभाग		, , ,	· · ·
एक्स-१	सामाजिक सुरक्षा व पोषण आहार	२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण			
/4/1/	(गानानम् पुरदा। च नानन जालार	२२३६, पोषणआहार	१३,०००		१३,०००
		एकूण-महिला व बालविकास विभाग	१३,०००		१३,०००
		पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग			
वाय-२	पाणीपुरवठा व स्वच्छता	२२१५, पाणीपुरवठा व स्वच्छता	२,०००	•••	2,000
		एकूण-पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग	7,000		२,०००
		महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय			
झेडसी-१	संसद/राज्य/संघराज्य क्षेत्र विधानमंडळे	२०११, संसद/राज्य/संघराज्य क्षेत्र विधानमंडळे	१,०००	•••	१,०००
		एकूण-महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय	१,०००		१,०००
		अल्पसंख्याक विकास विभाग			
		२०५२, सेक्रेटरिएट-सर्वसाधारण सेवा			
		२०५३, जिल्हा प्रशासन			
झेडई-१	अल्पसंख्याक विकास	२०७५, संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	१,०००		१,०००
		२२०५, कला व संस्कृती			
		२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण			
		एकूण-अल्पसंख्यांक विकास विभाग	१,०००		१,०००
		एकूण-ए-महसुली लेख्यावरील खर्च	५५,३८,१९,२३,०००	१,७०,५६,७५,०००	५७,०८,७५,९८,०००
		बी-भांडवली लेख्यावरील खर्च			
		महसूल व वन विभाग			
		४४०६, वनीकरण व वन्य जीवन यावरील भांडवली खर्च			
		४४१५, कृषीविषयक संशोधन व शिक्षण यावरील भांडवली खर्च			
सी-१०	आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च	४७०१, मोठ्या व मध्यम पाटबंधाऱ्यांवरील भांडवली खर्च	२,९४,५४,११,०००		२,९४,५४,११,०००
		५४७५, इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च			
		६४०१, पीकसंवर्धनासाठी कर्जे			
		एकूण-महसूल व वन विभाग	२,९४,५४,११,०००	•••	२,९४,५४,११,०००

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्सव्यवसाय विभाग

	88	०५, मत्स्यव्यवसायावरील भांडवली खर्च		
डी-९ आर्थिक सेवांवरील	। भांडवली खर्च 📗 ६४०	०५, मत्स्यव्यवसायासाठी कर्जे	४,००,०२,०००	 8,00,02,000
		एकूण-कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास	४,००,०२,०००	 8,00,07,000
		व मत्सव्यवसाय विभाग		
		सार्वजनिक बांधकाम विभाग		_
	800	९, सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च	)	
	85	२२, शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च	i	
	४२	१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील		
		भांडवली खर्च		
	85.	८७, नगरविकासावरील भांडवली खर्च		
एच-८ सार्वजनिक बांधक	ामे आणि प्रशासकीय ४२	२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर	१५,२४,०९,०००	 १५,२४,०९,०००
व कार्यचालन इम	ारती यांवरील भांडवली	मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांच्या		
खर्च.		कल्याणावरील भांडवली खर्च		
		३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांवरील भांडवली खर्च		
		५०, इतर सामाजिक सेवांवरील भांडवली खर्च		
	(88	५, मत्स्यव्यवसायावरील भांडवली खर्च	J	
		२२, शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च	i)	
	त दूर करण्यावरील 📗 ४२	१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	१,०००	 १,०००
भांडवली खर्च.	1	यांवरील भांडवली खर्च		
	85	५०, इतर सामाजिक सेवांवरील भांडवली खर्च	J	
		एकूण-सार्वजनिक बांधकाम विभाग	१५,२४,१०,०००	 १५,२४,१०,०००
		उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग		
	∫ 8८	०१, वीज प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च		
के११ वीज प्रकल्पांवरील	ं भांडवली खर्च 📗 ६८	०१, वीज प्रकल्पांसाठी कर्जे	४९,५९,७५,००,०००	 ४९,५९,७५,००,०००
		एकूण-उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग	४९,५९,७५,००,०००	 ४९,५९,७५,००,०००
		ग्रामविकास व जलसंधारण विकास विभाग		_
	88	२२, मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च		
	४५	१५, इतर ग्राम विकास कार्यक्रमांवरील भांडवली खर्च		
एल-७ ग्रामविकासावरील	भांडवली खर्च 🖁 ४७	२२, लहान पाटबंधाऱ्यांवरील भांडवली खर्च	१,०००	 १,०००
	400	,४, मार्ग व पूल यांवरील भांडवली खर्च		
	६२	१६, गृहनिर्माणासाठी कर्जे		
		एकूण-ग्रामविकास व जलसंधारण विकास विभाग		

अनुसूची-समाप्त

(१)	(7)	(३)		(8)	
			रुपये	रुपये	रुपये
		सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग			
		(४४२५, सहकारावरील भांडवली खर्च			
व्ही-३	ग्रामविकासावरील भांडवली खर्च	४४३५, इतर कृषिविषयक कार्यक्रमावरील भांडवली खर्च	६,३७,००,०००		६,३७,००,०००
		४८५१, ग्रामोद्योग व लघुउद्योग यांवरील भांडवली खर्च			
		् ६४२५, सहकारासाठी कर्जे			
व्ही-५	आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च	६८५१, ग्रामोद्योग व लघुउद्योग यासाठी कर्जे	१,१६,३०,००,०००		१,१६,३०,००,०००
		६८६०, ग्राहकोपयोगी वस्तु उद्योगांसाठी कर्जे			
		एकूण-सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग	१,२२,६७,००,०००		१,२२,६७,००,०००
		महिला व बालविकास विभाग			
		४२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांवरील भांडवली खर्च			
एक्स-३	सामाजिक सेवांवरील भांडवली खर्च	४२३६, पोषणआहारावरील भांडवली खर्च	३,०००		३,०००
		एकूण-महिला व बालविकास विभाग	₹,000		₹,000
		एकूण-बी-भांडवली लेख्यावरील खर्च	५३,९६,२०,२७,०००		५३,९६,२०,२७,०००
		एकूण बेरीज-	१,०९,३४,३९,५०,०००	१,७०,५६,७५,०००	१,११,०४,९६,२५,०००

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, मार्च १५, २०१७/फाल्गुन २४, शके १९३८ उद्देश व कारणे यांचे निवेदन

भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ व अनुच्छेद २०५ यानुसार २०१६-१७ या वर्षाच्या संबंधात विविक्षत कामे व प्रयोजने यांवरील पूरक खर्च भागविण्यासाठी आवश्यक रकमांचे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून विनियोजन करण्याकरिता तरतूद करण्यासाठी हे विधेयक मांडण्यात येत आहे.

रकमा पुढे दर्शविण्यात आल्या आहेत:—

		रुपय
(क) महसुली खर्च	 	५७,०८,७५,९८,०००
(ख) भांडवली खर्च	 	५३,९६,२०,२७,०००
	एकूण	१,११,०४,९६,२५,०००

मुंबई, सुधीर **मुनगंटीवार,**

दिनांक : १५ मार्च २०१७. वित्त मंत्री.